

Lausunto Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta luonnon ennallistamisesta (ennallistamisasetus) U 76/2022 vp

Metsän jatkuvan kasvatuksen yhdistys Silva ry kiittää mahdollisuudesta lausua ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Pidämme ennallistamisasetuksen tavoitteita – luonnon monimuotoisuuden ja häiriönsietokyvyn elpyminen, ilmastonmuutoksen hillitseminen ja siihen sopeutuminen sekä unionin kansainvälisten sitoumusten täyttäminen – erittäin kannatettavina. Tavoitteeseen on pyrittävä viivyttelämättä ja tehokkain keinoin, joita ennallistamisasetus ansiokkaasti listaa.

Katsomme säädösmuodon, oikeusperiaatteen, toissijaisuusperiaatteen ja suhteellisuusperiaatteen näin muotoiltuna ja suhteessa asetettuihin tavoitteisiin perustelluiksi. Kansallisin toimin luontokatoa ei ole onnistuttu pysäyttämään.

Yleisesti haluamme tuoda esille, että metsän jatkuva kasvatus on yksi käytännöllinen keino täyttää ennallistamistoimenpiteiden vaatimaa alueperustaista tavoitetta metsien osalta. Hyvin toteutetussa metsän jatkuvassa kasvatuksessa ei tehdä avohakkuita, jätettään riittävästi suuria puita, säilytetään luontaiset puulajit ja kaikki lahopuu. Näin metsän jatkuva kasvatus mahdollistaa puunmyyntitulojen saannin samalla kun luonnon monimuotoisuus vahvistuu, vesistöpäästöt vähenevät ja hiilivarasto säilyy sekä maaperässä että puustossa. Tämä tukee myös metsien monikäyttöä ja luo hyvät edellytykset myös muiden metsätuotteiden kuin puun tuotannolle (esim. pakuri).

Erityisesti ojitetuilla turvemaidella metsän jatkuva kasvatus auttaa metsikköä palautumaan lähemmäs luonnontilaa. Kun vältetään avohakkuut, kunnostusojituksia ei tarvita. Vanhojen ojitusten aikaansaama kuivatus on lisännyt puustoa luontaiseen verrattuna. Suuri puusto haihduttaa tehokkaasti, jolloin vedenpinta painuu matalalle ja hapellinen turvekerros alkaa hajota ja aiheuttaa näin mittavia vesistö- ja ilmastopäästöjä. Jatkuvassa kasvatuksessa puuston määrää säätelemällä hallitaan myös vedenpinnan tasoa. Jatkuvan kasvatuksen hakkuussa poistetaan osa puustosta, mikä nostaa vedenpinnan tasoa ja vähentää näin ravinteiden huuhtoutumista ja hiilen hajoamista.

Myös kivennäismailla jatkuvalla kasvatuksella vältetään metsätalouden haitalliset vesistö- ja ilmastovaikutukset sekä avohakkuiden metsäelinympäristöjä pirstaloiva vaikutus.

Lisäksi kommentoimme seuraavia kirjelmän kohtia:

5.3 Taloudelliset vaikutukset

- Taloudellisten vaikutusten arvioinnissa on suuria ja ilmeisiä epävarmuuksia.
- Olemme yhtä mieltä siitä, että boreaalisten luonnonmetsien keskeisin ennallistamiskeino on pysyvä suojelu. Luonoltaan arvokkaimpien alueiden jättäminen metsätalouden ulkopuolelle on oleellista myös metsätalouden hyväksyttävyyden näkökulmasta: metsätaloutta on voitava harjoittaa kohtuudella.
- Kirjelmässä on tarkasteltu metsien suojelun työllisyysvaikutuksia mutta vain negatiivisia. Katsomme, että on syytä tarkastella myös suojelun positiivisia työllisyysvaikutuksia. Näitä koituu erityisesti matkailualalle.
- Haluamme alleviivata kirjelmässä esiintuotua ennallistamisasetuksen maankäyttösektorin netto Nielua vahvistavaa vaikutusta, jolla voidaan välttää merkittäviä kansantaloudellisia kustannuksia, jotka nielun pienenemisestä seuraa. Ehdotamme, että tämä taloudellinen hyöty arvioidaan ja sitä hyödynnetään ennallistamisasetuksen kansantaloudellisen hyödyn perustelemisessa. Kannatamme myös lisäselvityksiä ennallistamisasetuksen aluetaloudellisista vaikutuksista.
- Ennallistamisen kustannuksia voidaan kattaa osin uudelleenohjaamalla metsätalouden tukia. Esimerkiksi Metka-tukien osalta täydennysojituksen tuet ja ne tuet, jotka tukevat menetelmäspesifisti tasaikäistä metsänkasvatusta, on syytä ohjata ennallistamistoimiin.
- Lisäksi haluamme korostaa, että ennallistamisen kustannusvaikuttavuus on tehokkaampaa, mitä pikemmin toimiin tartutaan. Edelleen heikentyvien kohteiden ennallistaminen tulisi maksamaan tulevaisuudessa paljon enemmän.

5.5.2 Vaikutukset ilmastoon

- On totta, että metsäojitettujen soiden ennallistamisen ilmastovaikutukset vaihtelevat paljon. Tämä osuus on kuitenkin kuvattu hajanaisesti. Ehdotamme, että tässä kohdassa huomioidaan seuraavat toimenpidevaihtoehdot:
 - 1) Harjoitetaan jatkuvan kasvatuksen metsätaloutta
 - 2) Tehdään aktiivisia ennallistamistoimenpiteitä
 - 3) Tehdään hakkuu kerran ja jätetään kohde ennallistumaan
 - 4) Jätetään kohde ennallistumaan ilman toimenpiteitä

Tarkoituksenmukaisin toimenpide riippuu mm. ravinteisuudesta ja puustosta.

ASIAANTUNTIJALAUSETTO 3 (3)
Annukka Valkeapää
Toiminnanjohtaja
Metsän jatkuvan kasvatuksen yhdistys
Silva ry
7.11.2022

Pidämme myös tärkeänä, että jäsenvaltioille jätetään riittävästi liikkumavaraa kohdentaa luonnon tilaa parantavia toimia. Suomessa on esimerkiksi mahdollista laatia kansallisen ennallistamisohjelman tueksi suunnitelma suojelualueiden hankinnan ja ennallistamisen kohdentamiseksi Zonation-ohjelmistolla.

Tämä voisi tapahtua esimerkiksi niin, että ydinalueet muodostuvat nykyisistä suojelualueista ja niiden läheisyydessä sijaitsevista arvokkaista suojelun arvoisista kohteista. Ydinalueita vahvistetaan niitä ympäröivillä metsillä, joissa tehdään tarpeellisia luonnonhoito- ja ennallistamistoimia. Reunavyöhykkeellä taas puuston käsittelyä voi tehdä jatkuvan kasvatuksen yläharvennuksin ja poimintahakkuin niin, että puuston eri-ikäisrakenne vahvistuu sekä lahopuuston määrä lisääntyy. Myös ekologisia käytäviä kehitetään samoilla menetelmillä.

Lopuksi haluamme alleviivata sitä, että ennallistamisasetus edistää perustuslain 20 §:ssä tarkoitettua ympäristöperusoikeutta pysäyttämällä luontokato ja parantamalla heikentyneitä ekosysteemipalveluita. Tätä tavoitetta on syytä edistää kaikin mahdollisin toimin ja vaikuttavalla sääntelyllä.

Kunnioittaen,

Annukka Valkeapää
Toiminnanjohtaja
Metsän jatkuvan kasvatuksen yhdistys Silva ry

